

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Revisió i actualització: Març 2022

SANT
MaRC

I.-) REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CENTRE I EL SEU ENTORN

1.-) L'ENTORN

La nostra escola està situada al bell mig del barri de Sarrià. És una zona on abunden les famílies de classe socioeconòmica mitja i alta, si bé la nostra escola s'abasteix d'aquesta classe social en la minoria dels casos.

El perfil del centre esdevé doncs un pont per tal de què els nens i nenes surtin de l'escola amb la multiplicitat de llengües que senten fora del col·legi: català, castellà i anglès.

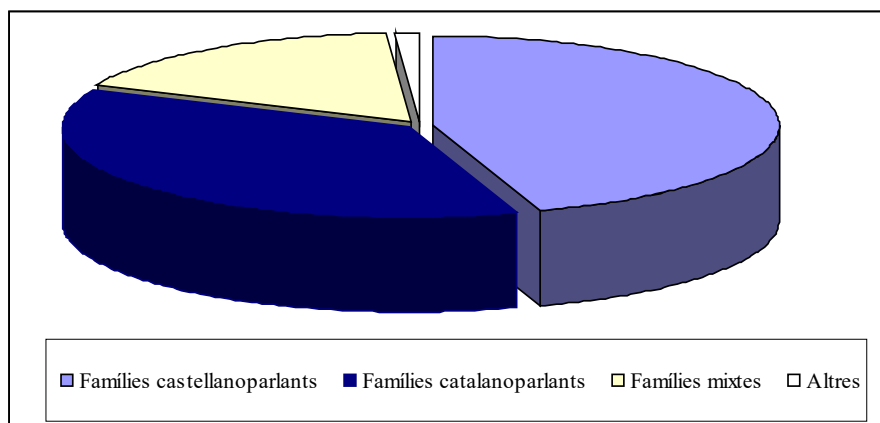
En la nostra zona abunden cada dia més entitats educatives superiors (universitats, port-graus, etc.) que tan que cada cop sigui més freqüent en el nostre barri sentir l'anglès de manera habitual al carrer.

No és una zona on abundin famílies immigrants d'altres països en la quantitat que es podria donar a altres zones de Barcelona. És pràcticament nul·la la presència de famílies procedents d'Àfrica, de Sud-Amèrica o de països de l'est, desconexades de les dues llengües oficials de Catalunya.

2.-) EL CENTRE

En el nostre centre conviuen famílies catalanoparlants i famílies castellanoparlants. Actualment només ens hem trobat amb el cas d'una alumna que desconeixia ambdues llengües i que provenia de Brasil, i que, per tant, el seu idioma familiar era el portuguès.

Les famílies castellanoparlants configuren, segons enquesta realitzada als alumnes, un 45% del total. Les catalanoparlants un 37%. El 17% restant, exceptuant aquesta excepció mencionada anteriorment, són alumnes que a nivell familiar combinen ambdues llengües, normalment utilitzant el català amb el pare o la mare i el castellà amb l'altre cònjuge.

Ens trobem, doncs, en un context escolar amb una certa predominança del castellà en l'ús familiar, que comporta que el català, tot i que el castellà sigui present a l'escola, es

converteixi en la llengua d'ús vehicular a Sant Marc en tots els àmbits, i que el Projecte Lingüístic es dirigeixi a aquesta fita.

De totes maneres, cal remarcar que l'existència de famílies catalanoparlants i castellanoparlants, tant en un cas com en l'altre, no implica la desconexió total de l'altra llengua per part dels alumnes, ni de lluny. L'ús en la família d'una determinada llengua s'acostuma a complementar amb l'ús de l'altra en d'altres situacions quotidianes, deixant de banda el fet que tant una com l'altra són escoltades per els alumnes i les alumnes en els diferents mitjans de comunicació, tant presents avui des d'una edat molt prematura.

En aquest sentit, ja a primer de primària, no trobem cap cas de cap nen ni nena que no entengui i parli de manera habitual i sense entrebancar-se el català o el castellà. Tenim un 3% d'alumnat nouvingut, de països centre i sudamericans, que no parlen català però que l'entenen sense problemes. L'experiència és que al cap de dos mesos poden seguir perfectament una classe en català. Diferent és que el domini a nivell escrit i amb una certa profunditat.

La llengua catalana es planteja doncs en el present Projecte Lingüístic com la llengua vehicular de Sant Marc.

El tractament que se li dona a la llengua catalana, per consegüent, va molt més enllà d'una simple matèria acadèmica més, puig que es converteix en un element present a tota la vida de l'escola, més enllà de la convivència a l'aula, i en un element que afecta a tots els membres del centre: pares, professors, alumnes i personal no docent.

El present Projecte Lingüístic vol doncs, assentar les bases i principis, en primer lloc, i regular, en segona instància, no només l'aspecte més acadèmic de la llengua, sinó també aquesta part més "intangible" si es vol, però molt important, com és la immersió en unes llengües en les activitats diàries de l'escola per part de tota la comunitat educativa.

II.-) LES LLENGÜES A LA DINÀMICA DIÀRIA DE SANT MARC

No podem oblidar que l'aprenentatge, domini i normalització en l'ús d'una llengua, des d'una edat primerenca, cal un mètode d'immersió. Els nens i nenes des de petits han de sentir una llengua amb freqüència, establir unes relacions, poder expressar-se en ella, etc.

Per això a Sant Marc totes les llengües que es treballen (a saber: català, castellà i anglès) volen ser presents en la vida quotidiana dels nens i nenes de l'escola, i, com a conseqüència, utilitzades amb normalitat per part de tota la comunitat educativa.

Cal doncs una certa regulació de pautes a seguir, o, si es vol, una distribució de les tres llengües en els diferents àmbits de la vida escolar, tenint en compte que la llengua vehicular, com hem dit, és el català; que el castellà és una llengua oficial i a la que els nens i nenes tenen doncs el dret i deure de conèixer i dominar, i que l'anglès ha d'ésser considerada com a llengua estrangera, i, per tant, com a tercera llengua.

Vol el present Projecte Lingüístic, en aquest sentit, deixar constància de les pautes bàsiques (moltes d'elles incorporades ja a la vida habitual del centre) a seguir en l'ús de les llengües fora de l'aula, o, millor dit, considerades com eina de cohesió i no com a matèria.

Més endavant es tractarà del tractament de les llengües en l'àmbit acadèmic, però en aquest punt exposarem les pautes d'ús habitual de les llengües en els diferents àmbits de la vida escolar.

1.-) CATALÀ

1.- Totes les notificacions escrites a les famílies (incloses les avaluacions acadèmiques), escrits públics de l'escola o circulars adreçades a elles es realitzaran sempre en català, sense inconveniència que, depenent dels casos, puguin realitzar-se a més en castellà o anglès. En cas de que s'utilitzin aquestes dues últimes llengües citades, serà sempre complementant o traduint la versió catalana, que esdevindrà sempre la notificació principal.

2.- Les matèries s'impartiran, exceptuant els casos que es mencionin més endavant, sempre en català. Això no treu l'excepcionalitat, (que no pot sortir de ser això, una excepció), que en algun cas concret, i sempre responent a una petició d'un alumne o una alumna, o a alguna causa justificada a criteri del professor o professora, es pugui utilitzar puntualment el castellà, per tal de solucionar un dubte o aclarir alguna circumstància concreta.

3.- Les reunions de professors i professores, claustrals, reunions d'equip pedagògic, etc., es duran a terme sempre en català.

4.- Les entrevistes amb les famílies es començaran sempre en català. Això no treu que en cas que la família ho demani o tingui dificultats per a entendre i expressar-se en aquesta llengua, es pugui fer ús també del castellà o de qualsevol altre llengua que es consideri oportuna. Aquest punt queda a criteri de cada tutor i tutora que s'expressarà com millor cregui convenient per tal que no es creïn dificultats i barreres afegides a la ja difícil tasca de l'educació dels fills i filles.

- 5.- Tots els llibres de text i material didàctic emprat a l'escola, exceptuant els casos que es mencionaran més endavant, serà material escrit en llengua catalana.
- 6.- L'ús del català no s'imposarà als nens i nenes ni als pares o mares a l'escola en el seu funcionament diari. Com bé diu la normativa, els nens i nenes tenen el dret i deure d'aprendre i utilitzar ambdues llengües, i, d'això pensem que, fora de les matèries que es considerin, i que posteriorment es citaran, tenen el dret d'expressar-se indistintament en ambdues llengües oficials.
- 7.- A la matèria de Llengua Catalana i Literatura serà obligatori l'ús exclusiu de la llengua catalana a nivell oral i escrit per part dels nens i nenes, puix que l'aprenentatge de tota llengua necessita d'una immersió, també oral i escrita i d'una pràctica habitual. El deure d'aprendre i expressar-se en català se centrarà fonamentalment, doncs, en aquestes matèries.
- 8.- En les activitats extraescolars realitzades en el marc físic escolar, donada la impossibilitat d'aconseguir professors i professores amb la capacitat de llengua catalana per a poder-les impartir, es portaran a terme en català o en castellà indistintament, segons criteri, capacitat i llengua habitual del professor o professora de cadascuna de les activitats i en funció de l'objectiu d'aquestes.
- 9.- La web oficial de l'escola (www.santmarc.com) estarà escrita en català, i tindrà traducció parcial al castellà i a l'anglès.

2.-) CASTELLÀ

- 1.- Les notificacions habituals a les famílies, que habitualment es realitzen en català però en algun cas es poden complementar amb la traducció castellana.
- 2.- El castellà és considerada llengua escolar, al mateix nivell que el català. Les famílies i nens i nenes que ho desitgin podran expressar-se en aquesta llengua de manera habitual a l'escola, exceptuant les matèries citades en l'apartat anterior i les que es ressenyaran més endavant.
- 3.- En la matèria de Llengua Castellana i Literatura, tant a l'educació primària com a l'educació secundària, serà obligatori l'ús exclusiu de la llengua castellana per part dels nens i nenes, a l'igual que per part dels professors i professores que les imparteixen. La immersió lingüística, doncs, en el castellà i el deure de conèixer i dominar el castellà que tenen els alumnes en el nostre sistema educatiu és considerat a la nostra escola dintre de la citada matèria.
- 4.- Les publicacions a les xarxes socials es realitzaran indistintament en català, castellà o anglès, depenent de l'autor de l'article o notícia i de la matèria sobre la que tracti. Volen ser així una mostra de la pluralitat lingüística que existeix a Catalunya i, en concret, entre les famílies i alumnes de la nostra escola, de manera que aquest reconeixement porti per part de tots al respecte, la tolerància i l'estimació a aquesta pluralitat lingüística existent com a font de riquesa cultural.
- 5.- En les activitats extraescolars realitzades en el marc físic escolar, donada la impossibilitat d'aconseguir professors i professores amb la capacitat de llengua catalana per a poder-les impartir, es portaran a terme en català o en castellà

indistintament, segons criteri, capacitat i llengua habitual del professor o professora de cadascuna de les activitats i en funció de l'objectiu d'aquestes.

3.-) ANGLÈS

1.- La llengua anglesa és considerada a Sant Marc com la primera llengua estrangera i, com a tal, serà utilitzada i tinguda en compte en el Projecte Lingüístic.

2.- Les mestres i professores d'anglès del centre es dirigeixen als alumnes de manera habitual en aquesta llengua, tant a les seves matèries com fora d'elles, tot i que els nens i nenes més petits poden respondre amb la llengua catalana o castellana a les seves interpel·lacions, sempre que aquestes es duguin a terme fora de la matèria impartida.

3.- En la matèria de Llengua Estrangera (Anglès), tant a l'educació primària com a l'educació secundària, serà obligatori l'ús exclusiu de la llengua anglesa per part dels nens i nenes, a l'igual que per part dels professors i professores que les imparteixen.

4.- A l'educació primària contemplarem quatre hores d'activitats complementàries on es parlarà exclusivament en llengua anglesa, per tal de facilitar la immersió lingüística en una llengua que els nens i nenes senten menys. Aquestes activitats complementàries, a l'igual que la cinquena, la duren a terme tots els nens i nenes de primària, independentment que les famílies l'abonin, i estarà integrada en un horari escolar marcat de sis hores diàries.

4.-) EN CAS D'EXISTÈNCIA D'ALGUNA FAMÍLIA EN PERÍODE D'ACOLLIDA

1.- En cas d'haver en el centre alguna família en període d'acollida, totes les comunicacions que rebi seran fetes, si ho demanen, en català i castellà. Si així ho desitgen se les atindrà a nivell oral en castellà, com la resta de famílies. Això no treu que les notificacions de l'escola siguin escrites sempre en català, per tal que la família d'acollida pugui familiaritzar-se amb la llengua catalana.

III.-) OBJECTIUS FINALS D'ETAPA

1.- DESENVOLUPAMENT CURRICULAR

1. Els objectius en relació amb l'aprenentatge i l'ús de les llengües vindran determinats pels que marqui el currículum vigent a cada etapa. Les competències i el grau d'assoliment que marqui el currículum serà el que, en cas de no existir cap pla individualitzat, marqui l'assoliment de les competències lingüístiques per part de l'alumnat.

2. Les programacions de cada matèria, projecte o activitat vindran determinades, com no pot ser de cap altra manera, pel currículum vigent i en elles l'ús de l català i castellà tindrà un objectiu global, integrador i de transversalitat curricular, que cada mestre i professor, tindrà la capacitat de gestionar i adequar a cada grup-classe i a cada cas particular.

2.- MÉS ENLLÀ DELS OBJECTIUS CURRICULARS

1. L'escola Sant Marc, en la seva cerca del trilingüisme a l'escola, posa a disposició de del seu alumnat quatre de les cinc hores d'activitats complementàries en anglès a l'etapa d'infantil i primària.

2. L'oferta de la segona Llengua estrangera a l'ESO es complementa amb l'oferta de fer més hores d'anglès com a matèria optativa. De fet, en els últims anys el 100% de l'alumnat s'ha decantat per aquesta opció, impeding la realització del francès com a segona llengua estrangera per manca de quòrum.

3. Grups flexibles més enllà del curs, per tal de poder atendre la gran diversitat que presenta la pròpia llengua anglesa.

4. Possibilitat de dur a terme el Batxillerat Dual a partir de segon d'ESO i fins Batxillerat.

5. Possibilitat de preparar i presentar-se als exàmens oficials de Cambridge a totes les etapes.

IV.-) CRITERIS ORGANITZATIUS I METODOLÒGICS PER A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

1.-) DISTRIBUCIÓ HORÀRIA DE LES ÀREES LINGÜÍSTIQUES PER ETAPES

Com no pot ser d'una altra manera, aquesta és una referència que, en cap cas, pot convertir-se en rígida, i no deixa de ser un marc horari de referència, que pot ser alterat segons l'activitat, el projecte o la necessitat que pertoqui a cada moment, seguint l'esperit del que s'anunciava en el punt anterior.

S'exposen aquí les hores destinades a la setmana, com a marc horari base, a les àrees pròpiament lingüístiques.

1.A.- INFANTIL

1. A l'etapa d'infantil, on es treballa exclusivament per projectes, la presència horària habitual, incloent les 5 hores complementàries, és la següent:

CATALÀ: 3 HORES SETMANALS

CASTELLÀ: 3 HORES SETMANALS

ANGLÈS: 5 HORES SETMANALS

1.B.- PRIMÀRIA

1. A l'etapa de primària, on es treballa majoritàriament per projectes, la presència horària habitual, incloent les 5 hores complementàries, és la següent:

CATALÀ: 4 HORES SETMANALS

CASTELLÀ: 4 HORES SETMANALS

ANGLÈS: 9 HORES SETMANALS

1.C.- ESO

1. A l'etapa D'ESO, on es treballa en ocasions per projectes, la presència horària habitual és la següent:

CATALÀ: 3 HORES SETMANALS

CASTELLÀ: 3 HORES SETMANALS

ANGLÈS: 5 HORES SETMANALS

1.C.- ETAPA POSTOBLIGATÒRIA

1. A l'etapa postobligatòria es destinarà a les àrees lingüístiques el que marca el currículum vigent.

2.-) MATÈRIES I ACTIVITATS NO LINGÜÍSTIQUES

1.- En les matèries no lingüístiques se seguiran els criteris exposats en els punt anteriors.

3.-) REVISIÓ DEL PLA

1.- La revisió del següent pla serà proposada per els Caps d'estudis d'Infantil i Primària i d'ESO i de Batxillerat, que cada curs seran els responsables d'estudiar els resultats acadèmics de l'alumnat. Per fer-ho tindran en compte

- a) Els resultats de l'avaluació final
- b) Els resultats de les avaluacions censals externes
- c) Els resultats de l'alumnat que cursa el Batxillerat Dual
- d) Els resultats dels exàmens oficial de Cambridge

2. En base al seu estudi, que s'incorpora anualment a la memòria, es prepararà el curs acadèmic següent tal i com consti al Pla Anual de Centre, i, si cal den algun moment, es podrà demanar la revisió del present Projecte Lingüístic.

V.-) PREVISIÓ DE SUPORTS ESPECÍFICS

1.-) ALUMNAT NOUINGUT

En cas de la presència al centre d'alumnes nouinguts es farà una clara diferenciació entre dos casos totalment diferents.

1.- En primer lloc, el cas de l'alumne nouingut que no domina cap de les llengües oficials del nostre país, i que, per tant, no presenta només una sèria dificultat en l'aprenentatge sinó també en la seva capacitat de comunicar-se i expressar-se amb la resta de la comunicat educativa.

Considerem aquest cas com el primer per la importància que pot tenir, no només en el seu desenvolupament acadèmic, sinó també personal.

En aquesta cas, després d'una primera entrevista amb la família, el cas es portarà al gabinet psico-pedagògic de l'escola que coordinarà, des del primer moment, totes les mesures específiques que convinguin.

El gabinet decidirà el tipus de proves a realitzar per apropar-nos el més possibles a un primer diagnòstic que ens doni les armes i les eines per a començar a treballar amb el nen i nena.

Un cop realitzat, per part del gabinet, l'estudi pertinent es realitzarà un pla d'acció acadèmic i personal que coordinarà el tutor o tutora corresponent, prèvia reunió amb la família en presència del psicòleg o la psicòloga. Un cop d'acord totes les parts, es posaran en pràctica les mesures establertes ja com a definitives.

Serà tasca del tutor o tutora coordinar l'evolució d'aquest pla, i avaluar-lo amb relativa freqüència; i serà tasca del gabinet psicopedagògic recolzar el seguiment i l'acció del pla sempre que el tutor o tutora li demani.

Aquest plans passen per les mesures més diferents: des del reforç individual en matèries concretes a la col·laboració en tasques organitzatives de l'aula a nivell d'adaptació social. Les hores de lliure disposició del professorat del centre ajudaran a que les mesures siguin d'eficàcia.

En cas que es comprovi, des d'un inici o més endavant, que les hores de les que es disposen a l'escola per a dur a terme el treball individual o desdoblament amb el nen o nena no siguin suficients, es posarà en contacte el tutor o tutora amb la família i, en aquest cas, es demanarà l'opinió dels pares per si volguessin participar en el reforç des d'un àmbit extraescolar.

En aquest sentit està previst informar l'EAP de tots els casos i, si fos necessari, demanar la seva col·laboració sempre que calgui, per tal que ens ajudi en la informació, dur el seguiment del pla previst, o, simplement, ajudar-nos amb noves idees.

2.- Un segon cas és el dels nens i nenes que, tot i no conèixer la llengua catalana, s'expressen i entenen la llengua castellana. En aquests nens i nenes cal desenvolupar la immersió lingüística en llengua catalana i, per tant, considerem contradictori apartar-los de l'aula quan s'utilitza aquesta llengua.

En aquests alumnes nouvinguts, tot i que el gabinet psicopedagògic en farà un primer anàlisi, no acostumen a presentar tantes dificultats d'adaptació dins el grup-classe. Per això el tutor o tutora s'encarregarà del seguiment, de manera més directa, de l'adaptació amb els companys i companyes.

El mestre o la mestra de català (coincideix actualment en què són els tutors de cada grup) s'encarregarà de fer una adaptació de continguts en llengua catalana per tal que el nen o nena nouvingut pugui anar coneixent la llengua catalana. Aquesta adaptació es durà a terme a l'interior de l'aula amb l'adaptació d'activitats, objectiu i continguts i, com és lògic, d'avaluació.

Aquesta adaptació es posarà en coneixement de la família des d'un primer moment.

2.-) Alumnes NESE

En cas de l'existència d'alumnes amb necessitats de suport específic el procés a seguir en el camp de les llengües serà el mateix que en qualsevol altre matèria.

Els alumnes que presenten, en qualsevol cas, un problema de manca de rendiment escolar, degut a qualsevol dificultat, es deriven al gabinet psicopedagògic de l'escola, que treballarà amb ells conjuntament amb els tutors i les famílies.

En cas d'un diagnòstic i l'elaboració de plans individuals es tindrà en compte l'opinió de l'EAP i se seguiran les seves directrius.

En qualsevol cas, a Sant Marc, tota adaptació curricular passa sempre pel gabinet psicopedagògic i el tutor o tutora, que, entre ells coordinen la tasca a fer amb el nen o nena, sense oblidar el recolzament i la tutoria de l'EAP.

Com en el cas anterior, el mestre o la mestra de català (coincideix actualment en què són els tutors de cada grup) s'encarregarà de fer una adaptació de continguts en llengua catalana per tal que el nen o nena nouvingut pugui anar coneixent la llengua catalana. Aquesta adaptació es durà a terme a l'interior de l'aula amb l'adaptació d'activitats, objectiu i continguts i, com és lògic, d'avaluació.

Aquesta adaptació es posarà en coneixement de la família des d'un primer moment.